

Szombatnap, ugyan minek?

Az Úr napjának megszenteléséről

Suhai György

2010.11.27.

Gen 2:1-3 És elvégeztették az ég és a föld, és azoknak minden serege. Mikor pedig elvégezte Isten hetednapon az ő munkáját, amelyet alkotott, megszűnnek a hetedik napon minden munkájától, amelyet alkotott. És megáldá Isten a hetedik napot, és megszentelé azt; mivelhogy azon szűnt vala meg minden munkájától, melyet teremtve szerzett Isten.

Kinek van szüksége a nyugalom napjára? Mert nekem aztán nincs! Megy a szekér, rengeteg a meló, szeretek pörögni, bírom én! Imádom, amit csinállok! Tele vagyok ötletekkel és energiával! Ahogy Bon Jovi énekl: „... I don't need a bed. Live while I'm alive, I'll sleep when I'm dead!” (...nem kell nekem ágy. Élek, amíg élek, majd alszom, ha meghaltam.)

Vagy épp az ellenkezőjét érzed és a szívedből szól a következő imádság?

„Uram, fáradt vagyok. Teljesen ki vagyok merülve. Elegem van a kuplerájából, ami az íróasztalomon van és a túlsúfolt programokból. Kimerültem a megoldhatatlan problémáktól, a begyógyíthatatlan sebektől. Elegem van a határidőkből, döntésekből, kötelességekből, amelyek teljesítésében már semmilyen örömet sem találok. Nem is emlékszem, mikor sétáltam utoljára mezítláb a fűben, mikor időztem el hosszasan az utcán nagyokat szippantva a friss levegőből eső után. Már arra se emlékszem, mikor élveztem utoljára a kávéim illatát és mikor szántam időt arra, hogy ízlelgessem a zamatát. Érezni akarok! Nevetni akarok! Sírni akarok! Szeretném élvezni az életet! Szeretni akarok és érezni akarom, hogy szeretnek.” (Richard Axley)

Teljesen le vagy merülve, nincs időd önmagadra, a párodra, a családotra és Istenre sem. Alig élsz, mert annyira agyon hajtanak, vagy hajtod magadat. Nem hogy a vasárnapot nem tudod megtartani, de még csendességre sincs időd. A pihenésről meg már ne is beszéljünk. Normális ez? Isten biztosan nem tudhatta – mondod, hogy én ilyen elfoglalt leszek, hogy a körülményeim rá fognak kényszeríteni arra, hogy hét napból hetet munkával töltsék. A mai világban, a mai gazdasági körülmények között egyszerűen nem lehet megvalósítani Isten rendjét, luxus lenne egy egész napot pihenéssel, bibliaolvasással tölteni!

Nézzük, hogyan vélekedik minderről Isten és mi áll az ehhez hasonló gondolataink hátterében.

A Szentírás legvilágosabban az alábbi 3 helyen beszél a szombatnap/nyugalom nap céljáról és rendeltetéséről:

Emlékezz meg a szombatnapról és szenteld meg azt...

Ex 20:11 ...mert hat napon teremtette az Úr az eget és a földet, a tengert és mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig **megnyugodott** [t.i. az ő teremtői munkájától, vö. Gen 2:3].

Deut 5:15 ...mert **szolga voltál Égyiptom földjén, és kihozott onnan téged az Úr**, a te Istened erős kézzel és kinyújtott karral. Azért parancsolta néked az Úr, a te Istened, hogy a szombat napját megtartsad.

Ex 31:17 Legyen közötttem és az Izráel fiai között örök jel ez; mert hat napon teremtette az Úr a mennyet és a földet, hetednapon pedig **megpihent és felfrissült**.

1. Isten **mintát adott** nekünk: a 7. napon *megnyugodott* az ő teremtető munkájától, *megpihent* és felfrissült. 6 napig dolgozz, a 7. napon pihenj!
2. Isten a szombatnappal **emlékeztet** bennünket az Egyiptomból/bűn rabságából való szabadulásra, azaz a Vele való mély, meghitt szeretetkapcsolat helyreállítására.

Rohanó világban élünk. Annyi minden elvonja a figyelmünket, nem tudunk igazán fókuszálni a dolgainkra. Egyszerre mindig több szálon fut a cselekmény. A világ elvárása, hogy egyszerre több lovat próbáljunk megülni. Minél több kütyünk van, amelyek a munkánk hatékonyságát segítik, annál többet dolgozunk! A naptárunk annál jobban tele lesz, minél idősebbek leszünk. A naptárunk telítettsége nagyon gyakran a fontosságérzetünket erősíti. Rengeteg a határidő, ha jutna is egy kis időnk a pihenésre, egyszerűen nem tudunk kikapcsolni. Mindent azonnal, rögtön, egyszerre, sürgősen el akarnak végeztetni velünk. Állandó *multitasking* zajlik. Vezetés közben telefonálunk, sms-ezünk, eszünk, iszunk és még büszkéek is vagyunk rá. Szétforgácsolódik a figyelmünk, energiánk és az erőforrásaink. Amikor egy afrikai lelkész hazánkba látogatott, azt mondta, hogy már tudja mi a különbség az afrikai emberek és a nyugatiak között: „Nektek órátok van, nekünk meg időnk.”

Egyszerűen nem tudunk leállni, nem tudunk kikapcsolni. Hajtjuk magunkat egészen addig, míg meg nem betegszünk vagy annyira elfáradunk, hogy egy egész napot vagy kettőt is átalszunk, aztán ha felépültünk, folytatjuk tovább onnan, ahol abbahagytuk. És egyre keserűbbek, egyre türelmetlenebbek, egyre elgyötörtebbek leszünk.

Valóban ilyen életet szánt nekünk Isten? Valóban arra teremtett, hogy a mindennapi őrületben teljesen kikészüljünk? És ha nem, akkor hogyan változtathatók az életritmusomon és hogyan tölthetek *egy egész napot* Istennel, a családommal és a testvéreimmel, kikapcsolódással, felfrissüléssel?

A nagy rohanás másik eredménye, hogy nem csak az Istennel való kapcsolatunk, de az emberi kapcsolataink (házastársam, gyerekek, barátok, szülők, stb.) is sérülnek és hihetetlenül felszínesekké válnak. Tipikus amerikai párbeszéd:

- Szia. Hogy vagy?
- Kösz, jól.
- Nagyszerű! Szia!

Annyira kimerülünk ebben a taposómalomban, hogy már nem tudunk mit beleadni az emberi és Istennel való kapcsolatainkba. Egyszerűen csak arra vágyunk, hogy hagyjon mindenki békén. Ki akarok kapcsolni, nincs erőm, energiám a kapcsolatápoláshoz. Hol egy ágy? Vagy a TV-be menekülök, vagy más káros szenvedélyekben keresem a megnyugvást, feltöltődést. A kérdés: kire hallgatsz, a világ kíméletlen követelésére vagy Isten parancsára?

Lehet, hogy Isten a saját érdekünkben parancsolja meg, hogy megtartsuk és megszenteljük a szombatnapot? Ez egy parancs, nem javaslat! Ráadásul olyan parancsokkal együtt említi a szombatnap megszentelését, mint a „Ne ölj!” „Ne paráználkodj!” „Ne lopj!”. Hogy van akkor az, hogy mi, keresztyének komolyan vesszük az ölésre, paráználkodásra, lopásra vonatkozó parancsokat, de a szombatnap megszentelését és megtartását opcionálisnak tartjuk? Pedig Isten szerint ez utóbbi ugyanolyan fontos, mint az előbbiek. Mi lenne, ha az ölést, paráznaságot vagy a lopást is opcionálisnak tartanánk?

„Szia Drágám! A jövő héten megpróbálok nem paráználkodni, de ki tudja, lehet, hogy feltűnik egy mutatós nő a munkahelyemen és mi van, ha elkap az ékszíj...? Úgyhogy nem ígérhetek semmit.”

„Gyűlölöm a főnökömet. Kibíratatlan! Ha még egyszer beszól nekem, lehet hogy megölöm. Na jó, adok még neki egy hetet és ha nem változik, akkor egy hét múlva ölöm csak meg.”

Mielőtt továbbmennénk, egy dolgot tisztáznunk kell. *Mi volt Isten célja a Tízparancsolattal?*

Deut 8:1 Mind azt a parancsolatot, amelyet én e mai napon parancsolok néked, tartsátok meg és teljesítsétek, **hogyan élhettek.**

Olyan tilalmak és rendelkezések ezek, amelyek ahhoz szükségesek, hogy egy társadalom, közösség *együtt tudjon élni, fenn tudjon maradni, hogy ember módjára tudjunk együttélni egymással.* Ha valaki csak egy parancsolatot is megszeg, az az egész közösségre/társadalomra negatív hatással lesz és a közösség felbomlását eredményezheti. A Tízparancsolat tehát csupán egy olyan *minimális elvárás*, amelynek ha valaki nem felel meg, azt a közösség érdekében meg kell büntetni, a törvényszegést szankcionálni kell. Ugyanez igaz a szombatnap/nyugodalomnap megtartására is! Nem tekinthetjük ezt sem opcionálisnak. Ha valaki folyamatosan megszegi ezt a parancsolatot, annak előbb-utóbb az egész közösségre (család, ifi, gyülekezet) nézve következménye lesz, de az egyén életére nézve biztosan!

Ráadásul a 4. parancsolat a leghosszabb és legrészletesebb a tíz közül! Ezt nem szabadna teherként megélnünk, mint ami minket gátol a boldogulásunkban. Jézus világosan mondja, hogy nem az ember van a szombatért, hanem a szombat az emberért! Ez egy áldás kéne hogy legyen, nem egy teher! Ebből kellene erőt merítenünk az Istentől kapott feladataink elvégzéséhez!

Isten valamivel meg akar ajándékozni bennünket, nem elvenni akar tőlünk valamit a nyugodalom napján. Mindenek felett a vele való közösséggel akar megajándékozni minket.

A szombatnap lényege mindig is a kapcsolatápolás volt! Az Istennel való szeretetkapcsolatból való feltöltődés, hogy kibontakozhass, kivirágozhass és még nagyobb elánnal tudd végezni a munkádat. Hat napon át munkálkods az Isten országáért, a hetedik napon pedig hagyod, hogy Isten munkálkodjon benned.

Ha valaki, akkor Jézus egészen bizonyosan nagyon elfoglalt volt. Szent feladatot teljesített, de mégis mindig szakított időt az Atyával való közösség és a tanítványaival való közösség ápolására!

Mk 1:32-35 Estefelé pedig, amikor leszállt a nap, mind őhöz vittek a betegeket és az ördögösöket; És az egész város odagyűlt az ajtó elé. És meggyógyított sokakat, akik különféle betegségekben sínylődtek; és sok ördögöt kiűzött, és nem hagyta szólni az ördögöket, mivelhogy őt ismerték. Kora reggel pedig, még szürkületkor, fölkelvén, kiment, és elment egy puszta helyre és ott imádkozott.

Majd jönnek a meglepett és szinte felháborodott tanítványok:

Mk 1:36-37 Simon pedig és a vele levők utánasiettek; És amikor megtalálták őt, mondának neki: Mindenki téged keres!

- Jézus, hát hogy gondolod, hogy te itt félrevonulsz, amikor ennyi munka van, amikor ennyien igényt tartanak a segítségedre? Te csak így visszahúzódsz, amikor épp a tetőfokára hág a népszerűséged? Híres lettél, fontos lettél, népszerű lettél és akkor te eltűnsz a rivaldafényből? Most nem tarthatsz szünetet!

Jézus még a küldetésénél is fontosabbnak tartotta azt, hogy az Atyával időt töltsön. Pont ezekben a csendes órákban nyert erőt ahhoz, hogy az emberekkel tudjon törődni. Ezekben a csendes órákban érthette meg a mennyei menetrendet is. Ezekben a csendességekben tudta elkülöníteni egymástól a fontos, sürgős és kevésbé fontos, kevésbé sürgős vagy egyáltalán nem fontos dolgokat és teendőket. Pont a küldetése „hatékonysága” miatt volt szüksége az Atyával kettesben töltött időre.

Jn 5:19 a Fiú semmit sem tehet önmagától, hanem ha látja cselekedni az Atyát, mert amiket az cselekszik, ugyanazokat hasonlóképpen a Fiú is cselekszi.

Ezek által az Atyával töltött órák által pedig nem csak példát mutatott nekünk, hanem kifejezte azt is, hogy *ő teljesen az Atyától függ*, teljesen rá van utalva. Szüksége van az Atyára a küldetése teljesítéséhez.

A szombatnap arra emlékeztet minket, hogy nem vagyunk istenek! Nem mi irányítjuk, nem mi tartjuk fönt ezt a világot, nem miattunk mennek a dolgok, hanem Isten miatt! Ő ennek a világnak az Ura, nem mi! Az életünk akkor is megy tovább, ha mi egy napot az Atyával töltve megpihenünk! Ha a Világmindenség teremtője és fenntartója megparancsolja, hogy pihenj, akkor mit aggodalmaskodsz?

Bízol-e Istenben annyira, hogy minden rendben lesz akkor is és nem származik semmi hátrányod abból, ha visszavonulsz egy napra? Vagy továbbra is azt gondolod, hogy te irányítod az életedet, hogy a te kezében van az irányítás? Ebbe az istenkedésbe bele fogsz roppanni.

Azért pihensz, hogy keményen és hatékonyan tudjál dolgozni egész héten, de még inkább azért dolgozol keményen egész héten, hogy tudd egy egész napon át Istent imádni, dicsőíteni és pihenni, megnyugodni, felfrissülni őbenne és őáltala! Ez a mi normál üzemmódunk: a zavartalan istenimádat! Ennek az előízét érezhetjük vasárnaponként! Erre készülünk! Ezt fogjuk gyakorolni egy örökkévalóságon át! A szerelmes Vőlegényünkkel való nagy találkozásra készülünk, amikor majd minden evilági izzadtságos erőfeszítésünkkel felhagyhatunk végre és megpihenhetünk a mi Szerelmünk karjaiban. Minden szombat egy randi, egy ideiglenes megpihenés a Vőlegényünk karjaiban! Mi ebbe a zavartalan, tökéletes, örökké tartó isteni nyugalomba törekszünk bejutni:

Zsid 4:9-11 Annakokáért megvan a szombatja az Isten népének. Mert aki bement az ő nyugalomába, az maga is megnyugodott cselekedeteitől, amiképpen Isten is a magáéitól. Igyekezzünk tehát bemenni abba a nyugalomba, hogy valaki a hitetlenségnek ugyanazon példájába ne essék...

A szombatnap be van építve, bele van szöve Isten teremtési rendjébe! Bele van égetve a lelkünkbe! Így tudunk rendeltetészerűen működni!

2 hiba: túl sok pihenés, kevés munka -> vasárnapra halmozódnak a halogatott teendők.

túl sok munka, kevés pihenés -> vasárnap is muszáj dolgoznom! Teljes kiégés.

Így van ez a sportban: egy sportolónak is pihennie kell, hogy jól tudjon teljesíteni. Így van ez a növényvilágban (amikor alszik a természet): a fáknek pihenniük kell ahhoz, hogy gyümölcsöt tudjanak teremni. Mi, emberek, pedig ezt a törvényszerűséget egyszerűen figyelmen kívül akarjuk hagyni, mintha mi nem Isten teremtett világában élnénk.

Hadd kérdezzem meg, ki az, aki még kikapcsolja a számítógépét a nap végén, vagy amikor nem használja? Én aligha. *Always on!* Nagyon sokan úgy működünk, mint a számítógépünk.

ILLUSZTRÁCIÓ: Régen a Windows 3.1 ideiglenes fájlokat, ún. *tmp* fájlokat halmozott fel a működése közben, amelyek a gép kikapcsolásakor és újraindításakor törlődtek. Ha nem indítottuk újra a gépet, ezek a *tmp* fájlok felhalmozódtak és lelassították az oprendszer működését. Ugyanez történik velünk, amikor nem *shutdownolunk!* Mi is belassulunk és egyre kevésbé lesz hatékony a munkavégzésünk.

ILLUSZTRÁCIÓ: Egy zeneakadémiát végzett barátom szombatára soha nem gyakorolt vasárnap, a barátom igen. A szobataárs sokkal jobb eredménnyel zárta a sulit, mint a barátom. Egy másik barátom jogi egyetemet végzett. Rengeteg tanulnivalója volt, de soha nem tanult vasárnap és *summa cum laude*-val végzett.

A szombat Isten ajándéka! Áldás, nem átok!

Mi volt a baj a szombatnappal Jézus idejében? A zsidók elkezdtek a tilalmakra koncentrálni és egyre inkább háttérbe szorult a szombatnap pozitív oldala! A lényeg egyre inkább az volt, hogy mit nem szabad csinálni szombaton. S hogy véletlenül se szegjék meg a szombatot, külön parancsokat, rendelkezéseket és szabályokat alkottak, amelyek még Isten rendelkezéseinél is szigorúbbak voltak.

Összesen 613 parancs található a Tórában (Mózes ötkönyve) és még kb. 800-at kreáltak ehhez a zsidók! Ha ezeket betartom, Istennek meg kell áldania – gondolták.

A Mishna (zsidó írásmagyarázat) 39 féle parancsot fűz Isten szombatnapi parancsához! Olyanokat, mint pl.: egyet ölthetsz szombaton, de kettőt már nem. Írhatsz egy betűt, de kettőt már nem. Izzadhatsz, de csak attól, hogy életet mentesz. Ha eltöröd vagy kifícamítod a karodat szombaton, csak a szombat elmúltával orvosolhatod a bajt.

Elkezdtek nem Istenben, hanem Isten helyett a szabályaikban, az Istennek való engedelmisségben bízni. Elkezdte az meghatározni az identitásukat, hogy mennyire tudják betartani a szombatot az Istennel való személyes kapcsolat helyett. Ez nem más, mint törvényeskedés, üres vallásosság!

A szombatnap nem a boldogulásunkban gátol, hanem a *bálványimádásunkban*. Isten a szombatnappal akar megóvni bennünket attól, hogy a munka váljon a bálványunkká. A szombatnap arra emlékeztet, arra nevel minket, hogy nem az határozza meg, nem az adja az életem értelmét, hogy mit csinálok, mivel foglalkozom, hogy mi az én munkám, hogy milyen eredményeket és sikereket érek el. Nem ebből merítem a biztonság- és fontosságérzetemet, nem ettől válok értékesé.

Miről vagy ismert? Miről akarsz ismertté válni? Én egy elfoglalt misszionárius vagyok! Én egy nagyon fontos ügyvéd vagyok! Én egy elfoglalt tanár vagyok! Nem! Hanem az Istennel való mély, meghitt, bensőséges szeretetkapcsolatból nyerem az identitásomat:

Mark 1:11 Te vagy az én szerelmes fiam, a kiben én gyönyörködöm.

Az határoz meg engem, amit Krisztus tett értem, nem amit én teszek érte vagy magamért!

Nem arra teremtettünk, hogy a túlélésért küzdjünk - ez a darwinizmus filozófiája, hanem hogy azzá válhassunk, akiknek Isten alkotott abban a munkában/hivatásban, amelyre Isten teremtett. Ehhez pedig elengedhetetlen a nyugalomnap.

Persze, vannak és lesznek olyan időszakok, amikor a túlélésért küzdünk, de nem szabad, hogy ez legyen a normál üzemmód! Ha ez válik normál üzemmóddá, akkor ott baj van!

A végcél nem egy nyugodt nap, hanem egy Isten szeretetében megnyugodott szív! Nem csupán szombatnapra, hanem szombat-szívre van szükségünk. Meg kell tanulnunk megnyugodni Isten szeretetében/kegyelmében már most! Ld. Deut 5:15 -> emlékezz, hogy szolga voltál és kiszabadított az Úr! Minden vasárnap erre kellene emlékeznünk és efelett a helyreállt Istennel való kapcsolat felett kellene örvendeznünk, ebben kellene újra meg újra megnyugvást találnunk! Ez az igazi istentisztelet! Erről szól elsősorban a szombatnap! Az ÓSZ-i ünnepek nagyobb része örömnep volt (Deut 12)! Családok együtt ettek és örvendeztek Isten színe előtt, ld. Úrvacsora, mely a Bárány menyegzői lakomájának előíze.¹ Mind az ÓSZ mind az ÚSZ tele van az Úrban és az Úr jelenlétében való örvendezésre vonatkozó felszólításokkal!²

Hogyan is szól a Westminsteri kiskaté 1. kérdés-felelete?

- K: Mi az ember végső célja?
- F: Az ember végső célja, hogy dicsőítse Istent és örökké **gyönyörködjön** Benne/ **élvezze** a Vele való közösséget.

Erre van a szombatnap, hogy gyönyörködjünk a bennünk gyönyörködő mennyei Atyában!

S ha valakit jobban érdekel az, hogy mit szabad csinálnom szombatnapon és mit nem, mint az, hogy mire adta Isten a szombatot, az hasonló a következő példában szereplő menyasszonyhoz:

„Tételezzük fel, hogy van valahol egy távol élő vőlegény. Ennek a vőlegénynek sok a dolga. Fontos és felelősségteljes munkát végez. Nagyon szereti a menyasszonyát, de egy héten csak egy napon látogathatja meg. Csak heti egy nap jut a randevúra. Ezt mindketten várják. Ez a jegyességi idő ez előíze a majdani nagy találkozásnak, a házasságnak. Eljön majd a nász ideje is, a mézesheteké, amikor majd örökre együtt élnek. De most van a heti egy alkalommal való randevú... Mit kérdeznek a farizeusok? 'Hogyan viselkedjen a menyasszony, hogyha a vőlegény eljön randevúra?' Mit tehet a menyasszony és mit nem? Ezt írjuk le egy törvénybe. Én viszont felvetem, hogy helyes-e ez a kérdés? Mit szólna egy édesanya, hogy ha a lánya azt kérdezné: 'Édesanyám, jön a vőlegényem vasárnap, hogyan viselkedjem, mit mondjak neki, mit vegyek fel, hova üljek?' Mit mondana erre egy édesanya? Nemde megkérdezné: 'Mondd

¹, Ld. „Az Úrvacsora, mint örömlakoma” c. tanulmányt!

² Lev 23:40; Deut 12:7, 12; Zsolt 32:11; 33:1; 68:4; 97:12; 98: 4; Fil 3:1; 4:4 stb.

csak lányom, hát nem súgja meg neked azt a szíved? Hát teneked azt elő kell írni? Mondd csak, szereted te a vőlegényedet egyáltalán? Mindenekelőtt öltözz ünneplőbe. De ha beteg vagy, akkor maradj ágyban nyugodtan - nem kell erre törvény - a vőlegényed szeret téged, és örömmel leül a betegágyad mellé is. Nem kívánja a te vőlegényed, hogy lázasan ünneplő ruhában ugrálj körülötte. Ha valami dolgod van a konyhában, akkor végezd el nyugodtan, mert leül ő melléd a konyhában is, hogy láthasson. Persze, azért igyekezzél minden más elfoglaltság nélkül minél többet vele lenni, mert igazán nagyot nézne a vőlegény, és rosszul esne neki, hogy minden vasárnap, amikor eljön, te pont akkor mosogatsz, és minden egyéb dolgod van..." (Szalay Szilárd, *Kalásztépés szombaton*, igehirdetés Lk. 6:1-5 alapján, Vörösberény, 1996.09.08.)

A szombatnap megtartása tehát szívkérdés. Ha szeretem a Vőlegényemet, akkor szívesen szeretnék vele időt tölteni. Akkor alig várom a randevúnkat! Akkor az lesz számomra a hét fénypontja, amikor végre kettesben lehetünk. Akkor azért hajtok és próbálok minél hatékonyabban dolgozni egész héten, hogy annál zavartalanabban tölthessük az egyetlen ajándékba kapott közös napunkat!

A szombatnap fő kérdése tehát ez: szereted-e a Vőlegényedet? Ha nem, akkor annál nagyobb szükséged van a nyugalomnapra, hogy újra feltölthess a Vőlegényed szeretetéből.

Az is világos, hogy nem a napon, a vasárnapon vagy a szombaton van a lényeg (vö. Rm 14:5; Kol 2:16, 17), hanem, hogy legyen egy nyugalomnapod. Ez lehet, hogy valakinek csak úgy megy (pl. lelkészek, orvosok, tűzoltók stb.), hogy 2 félnapot tart (ld. pl. *The Journey* lelkésze). Én a hétfőt vagy a szerdát próbálom tartani, ha vasárnap szolgálatom van. De törekszem a vasárnapra, mert akkor örvendezhetek együtt a testvéreimmel, a gyülekezet közösségében, akkor tartja a nyugalomnapját a feleségem is, a barátaim is. A szombatnap ugyanis nem csak az Istennel való kapcsolat ápolásának ünnepe, hanem az emberi kapcsolatoké is.

S ezért pl. a Talmud (zsidó rendelkezések) előírása szerint (a rengeteg tilalmon túl) a férjnek szombatnapon szeretkeznie kell a feleségével. Egyes zsidó csoportok szerint 4-szer is! Mert a szombatnap a kapcsolatépítésé, kapcsolatápolásé!

Persze, fontos az igehirdetés hallgatás, bibliaolvasás, imádkozás egyénileg és közösen is, de ugyanilyen fontos a felfrissülés, kikapcsolódás, pihenés (fizikailag, lelkileg, érzelmileg), ld. **Ex 31:17!**

Tervezd meg a szombatodat. Tudatosan készülj rá! Mi, a feleségemmel, például minden vasárnap délután a közös imádkozás mellett az Interneten igehirdetéseket szoktunk hallgatni, amit megbeszélünk. Ne úgy állj hozzá a nyugalomnaphoz, hogy ha marad időd, akkor megtartod! Kezdd el tudatosan a szombatnap, de még inkább a kegyelemben való megnyugvás köré szervezni az életedet!

Ha nem különíted el a szombatot, a szombat fog elkülöníteni téged. Egyszer csak lerobbansz.

„Ez mind jól hangzik és tök jó lenne, ha így lehetne, de...” – mondod te. hadd kérjelek arra, hogy vidd az Úr elé ezt a „tök jó lenne, de...”-t és nézd meg, mit hoz ki belőle!